

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ES KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés	egész évre	12 korona.	Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van. Hirdetés ára ☐ centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvevényben részesül. Nyilttér sora 40 fillér.	Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula Vidék Lapok Központi Hirdetési Osztályában Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.
	fél évre	6 "		
	negyed évre	3 "		
Egyes szám ára 12 fillér.				

Szemle.

A képviselőházat f. hó 21-re Ő Felsege intézkedése folytán egybehívják és 22-én József főherceg a Király képviseletében el is fogja oszlatni az országgyűlést. A függetlenségi Justh-párt alkotmányellenesnek tekinti az exlexben való feloszlást. Hogy melyik párt volt az, amelyik exlexbe kergette az országot, arról persze nem beszél a derék párt, melynek tuzásait keservesen kell megfizetni az országnak. Éppen jó alkalom nyílik most „kifizetni” apró pénzzel ezeket az urakat.

Deficit A koalíció híres gazdálkodása meghozta a maga szomorú eredményét: az 1908. év zárszámadása óriási deficitet vezetett. Elő volt irányozva 1389 millió 498 ezer 152 korona kiadás és 1389,524,924 k. bevétel, felesleg lett volna: 46,142 k. A valóságos bevétel 1507 millió 531 ezer 585 k. 40 fillér volt, ezzel szemben pedig 1528 millió 898 ezer 189 kor. 46 fill. volt a kiadás, vagyis 21 millió 366 ezer 604 k. 06 f. a deficit. De ez még nem elég. Évközben egy kis fiók költségvetés kerekedett oly bevételekkel és kiadásokkal előirányozva, a melyek nem foglaltattak a rendes költségvetésben. Az eredmény: 63 millió 510 ezer 541 k. hiány lett, úgy hogy az 1908. évi kezelés összes deficitje 84 millió 877 ezer 145 korona!

Tudjuk, hogy Lukács László pénzügyminiszter, amikor átadta távozásakor a pénztárt: 140 millió koronát hagyott. És most, a megmondhatatlan képviselőház, melyben Justhek annyit óráltak a nemzet független képviselőinek hazafias kötelességeiről, még annyit sem tett meg, hogy becsületes aggodalommal és kötelességerzettel legalább az újrain számítgatta volna össze, hogy minő anyagi károkbba viszi bele az országot! Persze nagyképp politikája mellett erre nem ért rá! És még az ilyenek kérnek mandátumot?!

Hogyan kell egy igazi független hazafinak viselkedni érvek és gondolatok hiányában? Hat mindenek előtt el kell tölteni a hírlapokat hazudozással, aminek gyönyörű példáit lehetett olvasni p. a. f. hó 7-én nálunk lefolyt főispáni beiktató ünnepélyről, melyen a tiszta igazságot (?) hirdető helybeli független szöveg szerint „csak oláhok” vettek részt. (Lásd: Pesti Hírlap stb.) De nem utolsó eszköz p. Tisza Istvánnal szemben a sar, a záptojás, a kő és a köpködes is. Egy magán emberrel szemben, aki még csak nem is képviselő, annál kevesbbé pedig a hatalomnak valamelyes képviselője, aki hirdeti és szabadon hirdetheti elveit, mert meggyőződéssel teljes jó hazafi. — az a „meggyőző” válasz, hogy megdöböljék. Derék, igaz magyar ember nem teszen ilyest, de a sötét-

ben dolgozó kamarillának — ugylátszik — jók ezek az eszközök is, mert egyetlen elítélő szava sinces reá. Nagy foku erkölcsi züllés jele ez!

Az 1909. évi közig. jelentésből.

Vármegyénk 1909. évi közigazgatási jelentése jelent meg nyomtatásban, az alispán szerkesztésében. Közlünk belőle egyes jelentősebb részeket.

Ügyforgalom volt: a központban 23533 ügydarab, a főszolgabírói hivataloknál 48027 ügydarab, a városokban 40079 ügydarab.

Utlevel mind az 5 világrészre 12, Európára 49, Ázsiába 1, Amerikába 2530, Romániába 1781, Németországba 147, Franciaországba 9, Oroszországba 3 Olaszországba 2, Schweizba 1. Egyiptomba 1, Palesztinába 1, összesen 4537 darab adatot ki.

A vármegyében a 68 jegyzőségben 68 kör-és községi jegyző van. A községek száma 177, ugyanannyi községi előjáróval, kik közül 26 nem tud sem írni, sem olvasni, 99 pedig nem bírja az állam hivatalos nyelvét.

Az 1909. évi sorozásra állottak száma 5645, ebből besoroztak 1117-et katonának.

A vármegye 7 országgyűlési képviselőválasztó kerületében 1910. évre összeirt képviselőválasztó jogosultak száma az abrudbánya-berespatak-kornai kerületben 307 az alvincziben 1004, a Gyulafehérvár városiban 717, a magyariseniben 974, a marosujváriban 845, a nagyenyediben 1289, a vizakna-mundraiban 351, összesen 5487.

Vármegyénk területén 19 községben van kisdudóda. A lefolyt évben Buzásbocsárdon és Csombordon szerveztetett és nyílt meg állami óvoda. E szerint vármegyénkben 24 óvóintézet működik, és pedig: 17 állami óvoda, 1 Emke óvoda, 2 községi óvoda, 1 államilag segélyezett egyesületi óvoda, 1 gör. kath. felekezeti jellegű, 1 magán óvoda és 1 állami állandó menedékház. Az óvodába járó kisdudok száma meghaladja az 1600-at.

Vármegyénk területén összesen 248 elemi népiskola van, összesen 350 tanítóval és ugyanannyi tanteremmel. Ezek közül 51 állami iskola 124 tanítóval; 1 községi iskola 1 tanítóval; 8 róm. kath. felekezeti iskola 13 tanítóval; 85 gör. kath. felekezeti iskola 94 tanítóval; 81 gör. keleti felekezeti iskola 89 tanítóval; 7 református felekezeti iskola 7 tanítóval; 12 ág. huv. felekezeti iskola 17 tanítóval; 1 unitárius felekezeti iskola 1 tanítóval; 1 izraelita felekezeti iskola 2 tanítóval; 1 egyesületi leányiskola 2 tanítóval. Tannyelv szerint 68 magyar tannyelvű és 180 nem magyar tannyelvű iskola. Az 51 állami iskolába összesen 7531 tanuló járt; ezek közül 3976 magyar, 78 német, 3405 román, 10 tot, 2 szerb, 1 ruthén és 59 egyéb. Az állami iskolákkal kapcsolatban 29 általános ismételő iskola és 20 gazdasági ismételő iskola működik.

Az 1907. évi XXVII. t. cz. alapján az év végéig 29 felekezeti iskolai tanító fizetésének kiegészítésére 16476 korona, és az év-ötödös pótlékok fedezésére 7250 korona folyósított. Az 1893. évi XXVI. t. cz. alapján még 41 felekezeti tanító 8950 kor. államsegelyt élvez. A magyar nyelv tanítása a nem magyar tannyelvű iskolákban sokkal

eredményesebben tanítatik, s beigazolást nyert, hogy a szorgalmas és lelkiismeretes tanítók az anyanyelv elhanyagolása nélkül a magyar nyelv tanításában kiváló sikereket érnek el.

8 iparos-tanoncz és 3 kereskedő-tanoncz iskola van vármegyénkben. Ámbár hogy a tanítók teljes buzgósággal végzik terhes feladatukat, az általános eredmény, a III. osztály bevégezése után, nem olyan kielégítő, a milyent megkívánni lehetne. Ennek oka abban rejlik, hogy az iparos pályára igen gyakran olyan tanoncokat fogadnak fel a mesterek, kik alig 2—3 osztályt végeztek el s kikkel az írás-olvasás elemeinél kell kezdeni a tanítást.

Az 1909. évben 5 polgári iskola működött; 1 fiú- és 4 polgári leányiskola, u. m. Abrudbányán állami polgári fiúiskola, Nagyenyeden és Zalatnán állami polgári leányiskola; Gyulafehérváron róm. kath. felekezeti, és Balászfalván gör. kath. felekezeti jellegű polgári leányiskola.

A megyében 2 tanítóképző van, u. m. a nagyenyedi református jellegű, magyar tannyelvű, s a balászfalvi gör. kath. jellegű, román tannyelvű tanítóképző.

A születések száma az előző évhez képest 154-el szaporodott. Élve született a vármegye területén 8449 gyermek. Ezer lelekre esik 39.7 születes, az előző évinél 1.2-el, az országos átlagnál 3.0-al több. Legkedvezőbb volt a születési arány 47.7 az alvinczi járásban, legkedvezőtlenebb 24.0 Gyulafehérvárt.

A halalozások száma jelentékeny emelkedést mutat. Meghalt 6197 egyén, 294-el több mint 1908-ban. Ezer lelekre esik 29.1 halalozás. Legkedvezőbb volt a halalozási arány Abrudbányán 18.8, legkedvezőtlenebb a nagyenyedi járásban 34.3.

A lakosság természetes szaporodása 2252 lélek (—140).

Vegyes hírek.

— **Szász József főispánt,** József napja alkalmából, tisztelőinek nagy serege keletre fel és a legszívelebben üdvözölte. A magunk részéről is a legszívelebb jó kívánatokkal üdvözöljük Öméltóságát.

— **Vármegyei közgyűlés.** Főispán úr öméltósága vármegyénk törvényhatósági bizottságának tavaszi közgyűlését f. hó 31-dikére tűzte ki. A közgyűlés tárgysorozata eddig 154 pontból áll. Nevezetesebbek a miniszteri bucsúiratok, az új kormány kinevezéséről szóló leiratok, a vármegyei alapok zárószámadásai, a múlt évről szóló közigazgatási jelentés, és törvényhatósági átiratok.

— **Athelyezések.** A pénzügyminiszter Láng Aurel p. ú. számtanácsost, a marosujvári főbb. m. r. számvevőség főnökét és Ágfalvi Lajos selmeczbányai p. ú. főtanácsost kölcsönösen athelyezte.

— **Ünnepi sorrend a reformátosoknál.** A református templomban a husvéti ünnepek alkalmából a szolgálatok a következő sorrendben történnek: **V i r á g v a s á r n a p** délelőtt Szilágyi Farkas lelkész, **N a g y-**

pénteken délelőtt Jancsó Sándor lelkész imádkoznak és predikálnak. Husvét első napján imádkozik és predikál Jancsó Sándor lelkész, agendát mond Dóczy Ferencz s. lelkész. Urvacsorát osztanak Jancsó Sándor és Dóczy Ferencz. Ünnepe második és harmadik napján Molnár József papjelölt legátus végzi a templomi szolgálatot. A gyülekezet énekei kívül mindenik istentiszteleten közreműködik a református egyházi dalárda Felméri Sándor karnagy vezetésével.

— **A Halley-féle üstököséről** szólott a Bethlen-kollegium mult csütörtöki, értesülésünk szerint utolsó ismeretterjesztő előadása, amely sikerét és érdekességét tekintve a legjobbak egyike volt az egész sorozatban. Raskai Béla mérnök, aki már a reptőlépeki történt előadásával is nagy népszerűsége tett szert, valóban művészi ügyességgel állított össze mindent, amit az üstökös-ről tudni óhajtottunk. Előadása mindvégig világos, élénk és tartalmas volt. Ezzel együtt a kollégium összesen 16 előadást rendezett. A még bejelentett előadók az időszak előrehaladottsága és a közelgő husvét szünetre való tekintettel lemondottak előadásokról.

— **Konfirmáció az ág. ev. templomban.** Ma, virágvasárnap d. e. 10 órakor konfirmáció-ünnepély lesz az ág. ev. templomban. Az ünnepélyen Bohatzi Leó, Veres István és Wohlfarth Lőrincz hegedű játékkal és Weinrich Margit orgona kísérettel működnek közre.

— **Gazdaköri hírek.** A gazdakör rendelkezésére álló rétboronát a tagok Kerekes István g. k. jegyzőnél teendő bejelentés sorrendje szerint igénybe vehetik. F. hó 20-án, ma vasárnap délelőtt 11 órakor gazdasági előadással kapcsolatos közgyűlés lesz a városháza üléstermében.

— **Bucsuzás.** Nagyenyedről, a hol közel 15 évet töltöttem el, való eltavozásomkor egyelőre ezen az uton bucsuzom el jó barátaitól és ismerőseimtől. Tartsanak meg jó emlékezetben; én is kellemesen fogok visszaemlékezni a jóban és bajban irányunkban ösztönző gondolatokra. Hollós István.

— **Márczius 15-dike Balázsfalván.** Márczius idusának ünnepelésében a „Balázsfalvi polgári iparos olvasókör“ is kivette a részét. Először a bájos, kedves Goldstein Helén jelent meg a színpadon, kinek szép ajkairól az ima csak úgy szállott az egek Urához e nemzetek boldogságaért, szabadságaért. Ezt követve Farkas Károly magyarpéterfalvi lelkész ünnepi beszéde. Tudja mindenki, hogy ha ő beszél, az szívből jön es erős, hazafias érzés szól e derek férfi ajkán. Utána Gáll László hévvel és lelkesedéssel szavalt a szépen Ábrányi Emil „Mi a hazá“ című költeményét. Ezt követte a hazafias tárgyú „Magyar honvéd“ című 3 felvonásos színdarab. Gyönyörűen alakította Pommer Jeremiás személyét Balázs József. Nem lehet eléggé méltatni a két főszereplő Khalé Miczi és Goldstein Hermiu, valamint Gáll László és Csonka János alakításait. A szózáttal fejeződött be az ünnepség, mely után reggel 3 órai tartó tánc következett.

— **Mozgófénykép színház és Scarron Nagyenyeden.** A legnagyobb városokban is ritkaság számba mennék azok a nagyérdékű előadások, melyeket most igen rövid ideig az „American Bioscope“ híres mozgófényképvállalat igazgatósága Nagyenyeden rendez. E színház, mely a világ összes mozgóképvállalatai között az első sorában áll, Scarronnak, a Nagyenyeden is jól ismert kitűnő illuzionista és gondolatolvasó művésznék vendégfellépésével tart néhány előadást nálunk. A megnyitás napja szombaton este; vasárnap, f. hó 20-án pedig két előadás lesz d. u. 4 s este 8 órakor teljesen új, 3—3 óras műsorral.

— **Jóváhagyott szabályrendelet.** Varmegyénk községi és körjegyzői, valamint özvegyei és árvái nyugdíj-intézetének a mult évi őszi közgyűlésen módosított szabályrendeletet a belügyminiszterium jóváhagyta.

— **A „Fogyasztási és Értécsítő Szövetkezet“** f. hó 17-én tartott igazgatósági ülésén igen fontos határozatokat hozott, melyek jövő fejlődését az eddigieknél még jobban biztosítják. Tárgyalás alá kerültek a közgyűlés hatáskörébe tartozó indítványok, melyek közül a husfogyasztás kérdésének biztosítása a közel jövő feladatai közé fog tartozni. A közgyűlés f. hó 20-án vasárnap d. u. 3 órakor fog a városháza tanácstermében megtartatni.

— **A Prot. Nőegylet** titkári hivatala a következő sorokat küldte be hozzánk közlésre: Felelet egy számonkérésre. A f. hó 13-án tartott összejövetel alkalmából a rendezőségnek valaki „egy előkelő urinó“ czimen névtelen levelező lapon durva szemrehányást tesz azért, mert neki ülőhely nem jutott. Hat kérem, ha a terem 300 ember számára való, akkor 600 embert nehezen lehet elhelyezni kényelmesen, különösen azokat akik pontosan nem jelennek meg. Megfizetett helyek nem voltak csak ingyenesek, tehát sérelem nem esett senkin se. Az ott nyert lelki élvezet megerdemelt egy kis testi fáradságot is. Ha pedig ilyen ok miatt nem méltóztat tovább „tamogatni“: nagyon sajnáljuk, de azért a karaván halad! — És végül: „előkelő urinó“ — nem szokott névtelen levelező lapokat firkálni, hanem „urinó“-hoz illő módon es formában igazít! A Prot. Nőegylet titkári hivatala.

— **Konfirmáció.** A folyó évben konfirmálni akaró növendékek figyelmet felhívja a református lelkész hivatal arra, hogy a konfirmációi oktatás f. márczius hó 30-án a husvét utáni nap reggelén 7 órakor veszi kezdetét a várbeli paplakáson és a gyűlésteremben. Csak azok konfirmálhatnak, akik 14-ik évüket betöltötték. Azok, akik nem Nagyenyeden születtek, hozzanak illetékes lelkészüktől életkorukat (születési esztendő, hónap, nap) igazoló jegyzéket. Jelentkezni és beiratkozni Szilágyi Farkas lelkész irodájában kell.

— **A „Balázsfalvi polgári iparos olvasókör“** márczius 15-dikén megtartott ünnepsége alkalmával felülfizettek: Nagy Károly 12 k, Morár Sándor Ohába 9 k, özv Sinberger Salamonné 7 k, Simouffy Alajos, Mendl Jakab 4—4 k, Pongrácz Kristóf, dr. Nánássy László, Simó Endre, Jónás Jenő, Ellenbogen Rudolf 2—2 k, Horváth Miklós, dr. Rónai János, Daniel Gusztáv, Ver János Nagyenyed, Kny Ernő, Böjthe Kálmán, Szász János, Lakatos Albert, Gidófalvy Pál, David Miklós, Heinkovits Hermann, Lengyel Mór, dr. Rohonczy Béla, Muzsnay József, Barabás István, Derzsi Zsigmond, Harmath Lajos Túr, Jégh Karoly, Mathe Albert, Barcsay Albert Nagyenyed, Schnabel Adolf Des, Poloder Jakab Des, Nuszbaum Adolf, Vizi Sándor, Berkó Márton, Galgozi Elemér, Gulácsi István 1—1 k, Minegesz Márton 50 fill, Somogyi András, Lőrincz János, Luka József, Kiss Imre 20—20 fill.-t, összesen 73 kor. 30 fillért. Végül köszönetét fejezi ki a kör mindazoknak, kik anyagi es szellemi erejükkel e helyen egy oly napnak, mely mindnyájunkra nézve közös áldást hozott, impozáns megünneplésénél részüket kivették. Kelt Balázsfalván, 1910. márczius 18-án. Hazafias tisztelettel: Márton József pénztárnok.

— **Meggyilkolta a haragosát.** Maros-Káptalan községben folyó hó 6-án este a községhez tartozó „Maroskáptalani házcsoporth“ nevű község részben Botyeczán Jánost Dregán Mihailla orvul fejszccsapással leütötte. Az iszonyu ütéstől a szerencsétlen ember

összeroskadt, de támadóját fölsmerte. Botyeczán János súlyos sérüléseibe 3 napi kintlódás után meghalt. A gyilkos Dregán Mihaillát az ügyészség fogházába szállították.

* **A nőgyógyászati klinikákon a Ferencz József-keserűviz** a legkedveltebb hashajtó. — Sok ezer szenvedő áldja a természetes „Ferencz József“-viz oly kiemeltes tulajdonságait és elismeri, hogy sokkal kellemesebb, mint a ricinusolaj vagy akármely por és pirula. A valódi „Ferencz József“-keserűviz kitűnő tisztító hatását még folytatólagos használás mellett sem veszíti el, miáltal szintén lényegesen különbözik a közönséges hashajtószerektől.

* **Pásztor** cs. és kir. udvari szállító virágkereskedése Budapest, VIII., Rakóczi-ut 3 szám. Képes árjegyzéket kívánatra díjtalanul küld. 19 10—v

— **A vénülés elhárítása és az élet meghosszabbítása,** írta dr. Loránd A., karlsbádi fűrdőorvos. A ki végigolvassa ezt a könyvet — és a ki belekezd, az végigolvassa — nyomban látni fogja, hogy olyan problémával foglalkozik ez a könyv, mely nemre és társadalmi osztályra való tekintet nélkül mindenkit érdekel. De nemcsak foglalkozik a problémával, hanem — a mennyire egyáltalán lehetséges — meg is oldja. Loránd doktor a maga és az orvosi tudomány legkiválóbbjainak kutatásaira támaszkodva, megtanít a helyes és egészséges élet művészetére. Megtanít arra, hogy mint lehet legdrágább kincsünket, ifjúságunkat minél tovább megőrizni. Hogy mint lehet a betegségek egyik legkellemetlenebbike: a vénülés ellen sikeresen küzdeni. Mert kimutatja, hogy a vénülés sem más, mint betegség. Még pedig olyan betegség, melynek már okát is ismeri az orvosi tudomány. És ez az ok: a vérmirogyek elváltozása, maga a betegség pedig krónikus önmérgezés. Ellene éppen úgy lehet védekezni, mint más baj ellen és ha már bekövetkezett, akkor is lehet gyógyítani. És a mi ennek a gyönyörűen megírt, előadásának közvetlenségével mindenkit lebilincselő munkának legnagyobb érdeme: Loránd doktor nem marad meg az elméletnél, hanem megismerttet bennünket a védekezés és gyógyítás módjával. Megtanít az egészség, az ifjúság megőrzésének tudományára, a szép és okos élet művészetére. Új távlatokat nyit meg előttünk és reménnyel, bizalommal tölti el szívünket. Elűnteti lelkünkben az öregségtől való félelmet. Elvezet bennünket a testi és lelki erő forrásaihoz, hogy merítsünk belőlük és ha tanácsaira halgatunk, akkor elérhetjük azt a mi után bizonyára milliók vágyódnak, hogy megőregdjünk a nélkül, hogy megvévünénk! Ezt a könyvet el kellene olvasnia mindenkinek, a ki törődik a maga és családja testi és lelki jóvoltával, mindenkinek, ki irtózik a korai aggságtól, erői lankadásától, ki előrehaladott korban is fiatal akar maradni és ki sok-sok évvel a vállán szellemi és testi frissességben akarja élvezni mindazt, a mit az élet egyáltalában nyujthat. A szép kiállítású munka az Athenaeum kiadásában jelent meg és ára fűzve 4 korona, kötve 6 korona.

Felelős szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENŐ.

A meghülés

az az ajtó, a mely a komoly betegségeket bebocsájtja, de a **SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ** becsukja az ajtót, még mielőtt a betegség oda beférközhethetne.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módosított védjegyet — a halast — kérjük figyelembe venni.

tisztaságával, emészthetőségével és gyógyító erejével nagy hírnévre tett szert

Orvosok, szülész-nők, szülők és betegek ajánlják mindennemű torok- és mellbajoknál mint az egészség megbízható támaszát.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerésznél.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szóig 40 fillér, azon túl minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozódásra szívesen válaszolunk, ha postabélyeg mellékeltek. Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel.

Eladók:

Rákóczi-u. 13. sz. házastelek.
Rózsá-u. 8, valamint Szentkirály-u. 7. sz. közös házastelek.
Tóti-u. b/39. sz. házastelek.
Alszeg-u. 2. sz. házastelek.
Órhegy fensíkján fekvő gyümölcsös pavilonnal és a grinthen-dűllőre lenyúló szőlővel.
Értekezni Sallak Árpád megbízottal Rákóczi-u. 47. 84 1-1

Pénzkölcsönt kizárólag elsőrangú pénzügyintézetektől hazakra, földekre I-ső és II-ik helyre, továbbá állami és magán tisztviselőknek, katonatiszteknek és birtokosoknak a leghízeljesebb alapon közvetít: Fischer kereskedelmi irodája Budapest, Nagykorona-utca 5. Válaszbélyeg. Ugyanitt ingatlanok vétele és eladása is kieszközöltek. 86 1-1

Nagy tavaszi szövet- és selyem vásár!

WEINER MÁTYÁS

divatruházában,
BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 3.

Eladásra kerülnek:

120 cm. széles diagonál cheviott - - - - 55, 68, 98 kr. és feljebb
120 cm. széles serge kamgarn - - - - - 55, 75 kr. és feljebb
120 cm. széles tavaszi angol kelmék - - - - 98 kr. és feljebb
Perkalin, a legjobb gyártmány - - - - - 19, 24 és 35 kr.
Mosódelain, remek minták - - - - 25, 32 és 42 kr.
Angol zefírek - - - - - 32, 45, 55 és 75 kr.
Selyemruha, vászon - - - - 39, 45, 55, 75 kr. és feljebb
Fehér áttört batistok - - - - 22, 28, 35 kr. és feljebb
Madaira és légálművek - - - - 5, 55, 65, 75 kr. és feljebb
Mosó grenadin ujdonságok 85 és 115 kr.
Pongis és luisinselyem 58 és 68 kr.
Tafotta ruháselyem 65, 85, 95 és 115 kr.
Dupla széles nyers mosóhelyem 98 és 145 kr.
Nagy választék francia és angol kosztümkelmékben, csipkeszövetek, ruhadíszek, szalag, fátöl és mindenemű női pipere-cikkben. Mintákat vidékre készséggel küldök. - 20 koronán felüli megrendeléseket bérmentve szállítok. 74 2-10

1532-1910.

közig.

Hirdetmény.

Nagyenyed város tanácsa a város tulajdonát képező s a Báthori-hegy végén fekvő 2004 kat. hold legelőjét egy tagban és 4614 kat. hold szántóját egy tagban, vagy egy holdas parcellákban, továbbá az ugyanott fekvő tanyaépületét és kertjét a **folyó hó 21-én délelőtt 9 órakor** kezdődő nyilvános szó és írásbeli árverésen 1910. április hó 1-től kezdődő, egymást követő 6 évre, tehát 1916. április hó 1-ig, haszonbérbe adja.

Kikiáltási ár:

- a) az egész 6618 hold területre és a tanyára 2550 kor.
b) a 2004 hold kaszálóra külön 1200 ölönként 40 kor.
c) külön a tanyára 270 kor.
d) a többi területre 20-40 kor, 1200 ölönként.

Az egész területre, a tanyára vagy a kaszálóra árverezők tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban az árverező bizottság kezéhez, az árverés megkezdése, illetve első ígértük megtétele előtt letenni. Az egész területre, valamint az egy holdas parcellákra árverezők pedig az árverés megkezdése előtt tartoznak megjelölni az egész évi bérösszeg erejéig nyújtandó biztosítékot.

A részletes feltételek a városi levéltárban megtekinthetők.

Városi Tanács.

Nagyenyed, 1910. márczius hó 19.

Sándor Jenő,
polgármester h.

88 1-1

Több pénze akkor lesz,

ha nélkülözhetetlen, olcsó és

tartós szőttesárukat

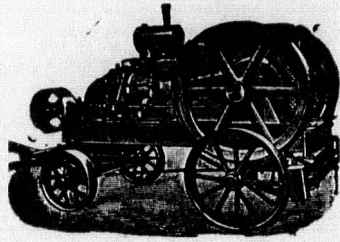
csak

a Nagyenyedi Szövőgyárból!

vesz.

Arjegyék ingyen küldetik.

Ügynökök kerestetnek

Ügynökök kerestetnek

EREDETI „CHRISTOPH”

benzin szivógáz-moterek, lokomobílok és NYERSOLAJ-MOTOROK

ma az első helyen állanak.

A „CHRISTOPH” nevű garancia.
75 éves kísérletek és tapasztalatok eredménye.

Kérjen árjegyzéket

DÉNES B. motorspecialista
BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRUT 15.

61 4-20

<p>Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t. Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 210.000 kor.</p>	
<p>Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezeségre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzügyintézetek részvényeire.</p>	<p>Vásárol és elad értékpapírokat.</p>
<p>Vásárol elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés örzési díj mellett.</p>	<p>Uzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.</p>
<p>Letétbe kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.</p>	<p>Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le.</p>
<p>Állandó betétet a legkedvezőbb kamattal mellett fogad el.</p>	
<p>Nyitva áll hétköznap d. e. 9-12-ig, d. u. 3-4-ig.</p>	

A legértelmesebb, legelőkelőbb, legjobb napilap

AZ UJSÁG

Budapesten.

Egész évre - - - K 28.-

Félévre - - - - „ 14.-

Negyedévre - - „ 7.-

Egy hónapra - „ 2.40

Egyes példány „ -10

Vasárnapi szám „ -20

Egy nagyobb vállalat átvétele miatt a raktáramon levő összes
Butoraimat beszerzési áron

hoosátom a n. é. közönség rendelkezésére.

Tisztelettel

TONCZ SÁNDOR MŰASZTALOS.

85 1-2

A világ legjobb, legbiztosabb és legolcsóbb kutszivattója az

Omega' lánckut

Mert rendkívül sok vizet ad,
Mert kis gyermek kezelheti,
Mert soha be nem romlik,
Mert mindenkéül felszeretheti és
jokorban tarthatja
3 évi jótállás.

Arlap ingyen.

MAGYAR LANCZKUT VÁLLALAT
Farkas J. Budapest, Felső-Erdősor 12.

Szőlősgazdák!

Homok és kötött földön.

Aki a borait mindenkor jó áron és hamar akarja eladni, ültessen Delaware szőlőt szántóföldekre is, és ha a hiányzó tőkét ezzel pótolja, az ilyen vegyes bor oly finom lesz, hogy drágán és hamar elkel.

Ezt bizonyítjuk, kik már termeljük és bizonyítják a nagy borkereskedők, a kik 60-80 koronáért is megveszik hektóját, ha százezer hold ilyen teremne is. Permetezés nélkül a múlt évben is peronosporától mentes nagy termést adott (holdanként 35 hektó).

Vesszőről árjegyzeket ingyen és bérmentve.

Nagy Gábor szőlőnagybirtokos, Koly, Bihar-m.

Posta. távir. és távbeszélő állomás.
Levelezés magyar, német, horvát, szerb és román nyelven.

278 2-4

NOXIN

A LEGJOBB CIPŐ-KRÉM

NOXIN

Szabadalmazott KULCSOSAL

Minden jobb üzletben kapható.
HOCHSINGER TESTVÉREK BUDAPEST.

811 13-20

Oh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Éljen!

Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják s kitünő ízűek.

**Doboza 1 kor. és 2 korona.
Próba doboz 50 fillér.**

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Fő- és szétküldési raktár:
„Nádor“ gyógyszertár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított.

239 25-26

Nagyenyeden kapható: Kovács József örökösei Bethlen Gábor gyógyszertárában.
Dr. Odor Béla Arany csillag gyógyszertárában.

NAGYENYED re forduljon minden érdeklődő, ki sulyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra

Alsófehér m.

Gyümölcsfacsemeték
Sétányfák, Diszcserjék, Tülevöltek, Kerítésnövények, Boggyógyümölcsűek stb.

Szőlőoltványok. (1. ssima áru)
európai és amerikai sima és gyökeres vesszők.
(Oktató diszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek

85 1-

A NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzalogkölesönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

A. 5 1/4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.	b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.	c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.	D. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.
B. 5 1/2% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.	a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
a) 44 1/4 évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f.	b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
b) 27 1/2 évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f.	c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
C. 5 3/4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K.	d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.
a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.	

Valamennyi kölcsön — az egyszerűságonkorra fizetendő 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetetik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

Villamosvilágítási berendezéseket
gyorsan, jól és olcsón készít **WINKLER JÁNOS** szaküzlete Nagyenyed, Főtér 5. szám.

Ugyanott hétről hétre kiegészített választék szalon, ebédlő, irodai, hálószoba, konyha, műhely, pincze stb. kámpokban.

Zsinórfüggők 4 kor. 70 fill., húzók 7 kor. 50 fill., menyezeti lámpák 6 kor., ámpolnák 11 kor., szalonszillárók 29 kor., ebédlőszillárók 33 koronától fejjebb. Legjobb rendszerű fém- és szénzálas izzólámpák

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírarúgyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.

87 1-